

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

13 декември 2007 година*

По дело C-372/06

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от VAT and Duties Tribunal, London (Обединеното кралство) с акт от 6 септември 2006 г., постъпил в Съда на 11 септември 2006 г., в рамките на производство по дело

Asda Stores Ltd

срещу

Commissioners of Her Majesty's Revenue and Customs,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н К. Lenaerts, председател на състав, г-н G. Arestis, г-н E. Juhász, г-н J. Malenovský (докладчик) и г-н T. von Danwitz, съдии,

* Език на производството: английски.

генерален адвокат: г-н J. Mazák,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 юни 2007 г.,

като има предвид писмените становища, представени:

— за Asda Stores Ltd, от адв. P. De Baere и адв. M. Kuschewsky, advocaten,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-жа E. O'Neill, в качеството на представител, подпомагана от г-н K. Beal, barrister,

— за италианското правителство, от г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-н G. Albenzio, avvocato dello Stato,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н X. Lewis и г-жа J. Hottiaux, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до действителността на разпоредбите, съдържащи се в графа 3 срещу позиция 8528 от Комбинираната номенклатура, посочена в приложение 11 към Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3, наричани по-нататък „спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93“).

- 2 Споменатото запитване се отнася и до тълкуването на тези разпоредби.

- 3 То се отнася и до тълкуването на член 47 от Допълнителния протокол, подписан в Брюксел на 23 ноември 1970 г. и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 година (ОВ L 293, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 37, наричан по-нататък „Допълнителния протокол“), приложен към Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, което е подписано в Анкара на 12 септември 1963 г. от Република Турция, както и от държавите-членки на Европейската икономическа общност и от Общността, и е сключено, одобрено и утвърдено от името на Общността с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 година (ОВ 217, 1964 г., стр. 3685; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 10, наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция“).

- 4 Посоченото запитване се отнася, на последно място, до тълкуването на членове 44—47 от Решение № 1/95 на Съвета по асоцииране ЕО—Турция от 22 декември 1995 година относно прилагането на заключителната фаза на митническия съюз (ОВ L 35, 1996 г., стр. 1, наричано по-нататък „Решение № 1/95“).
- 5 Запитването е отправено в рамките на спор между Asda Stores Ltd (наричано по-нататък „Asda“) и Commissioners of Her Majesty’s Revenue and Customs (митническите органи на Обединеното кралство, наричани по-нататък „митническите органи“) по повод антидъмпингови мита и данък върху добавената стойност (наричан по-нататък „ДДС“) върху вноса на цветни приемателни телевизионни апарати (наричани по-нататък „ЦПТА“), сглобени в Турция и внесени в Обединеното кралство.

Правна уредба

Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция

- 6 Съгласно член 2, параграф 1 от Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция то има за цел да подпомага постоянното и балансирано укрепване на търговските и икономически отношения между страните, като взема изцяло под внимание необходимостта от осигуряване на ускорено развитие на икономиката на Турция и повишаване на нивото на заетостта и на условията на живот на турския народ. Параграф 3 от същия член предвижда, че асоциирането включва подготвителна, преходна и заключителна фаза.

- 7 Член 3, параграф 1 от Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция предвижда:

„По време на подготовителната фаза [Република] Турция укрепва своята икономика с помощта на Общността, с цел да може да поеме задълженията, предвидени за изпълнение по време на преходната и на заключителната фаза.

Правилата за прилагане, свързани с тази подготовителна фаза, и по-специално свързани с помощта на Общността, са определени във Временния протокол и във Финансовия протокол, които са приложени към споразумението.“ [неофициален превод]

- 8 Член 6 от Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция гласи:

„С цел осигуряване прилагането и постепенното развитие на режима на асоцииране, договарящите се страни се събират в рамките на Съвет по асоцииране, който действа в границите на правомощията, които са му предоставени със споразумението.“ [неофициален превод]

- 9 Член 30 от Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция предвижда:

„Протоколите, които договарящите се страни са се договорили да приложат към споразумението, представляват неразделна част от него.“ [неофициален превод]

10 Член 47 от Допълнителния протокол гласи:

„1. Ако по време на двадесет и две годишния период Съветът по асоцииране, по искане на една от договарящите страни, констатира прилагане на дъмпингови практики в отношенията между Общността и [Република] Турция, той отправя препоръки към техния/техните извършител(и) да ги прекратят.

2. Засегнатата страна, след като е информирала Съвета по асоцииране, може да вземе подходящите защитни мерки, в случаите когато:

- а) Съветът по асоцииране не е взел никакво решение по силата на параграф 1 в срок от три месеца, считано от датата на депозиране на искането;
- б) въпреки изпращането на препоръките, предвидени в параграф 1, дъмпинговите практики продължават.

Освен това, когато интересът на засегнатата страна налага незабавни действия, тази страна, след като е информирала Съвета по асоцииране, може да вземе с предохранителна цел временни защитни мерки, включително въвеждане и на антидъмпингови мита. Срокът на действие на тези мерки не може да надвишава три месеца от депозиране на искането или от датата, на която засегнатата страна е взела защитни мерки по силата на [буква] б) от предходната алинея.

3. Когато защитните мерки са взети по силата на разпоредбите на параграф 2, първа алинея, буква а) или [на] втора алинея, Съветът по асоцииране може във всеки един момент да реши, че тези защитни мерки трябва да бъдат преустановени до изпращането на предвидените в параграф 1 препоръки.

Когато защитните мерки са взети по силата на разпоредбите на параграф 2, първа алинея, буква б), Съветът по асоцииране може да препоръча тяхното премахване или изменение.

4. Стоките с произход от една от договарящите се страни или които се намират в свободно обращение (след заплащане на вносни мита), и които са били изнесени в другата договаряща се страна, се приемат за реимпорт на територията на първата страна, без да бъдат подлагани на каквото и да е обмитяване, количествено ограничение или друга мярка с равностоен ефект.

Съветът по асоцииране може да прави полезни препоръки от всякакъв вид с цел прилагането на разпоредбите на настоящия параграф, като има предвид натрупания опит на Общността в тази област.“ [неофициален превод]

¹¹ Решение № 1/95 въвежда митнически съюз между Общността и Република Турция за стоки, които по принцип са различни от селскостопански продукти. То предвижда премахване на митата и таксите с равностоен ефект, както и отмяна на количествените ограничения и мерките с равностоен ефект.

- 12 Глава IV, раздел III от това решение, озаглавен „Инструменти за търговска защита“, съдържа следните разпоредби:

„Член 44

1. По искане на една от страните Съветът по асоцииране пристъпва към преразглеждане на принципа за прилагане, от една от договарящите се страни в отношенията ѝ с другата договаряща се страна, на инструменти за търговска защита, различни от предпазните мерки. В рамките на преразглеждането Съветът по асоцииране може да реши да спре прилагането на тези инструменти, при условие че [Република] Турция е приложила правилата за конкуренцията, контрола върху държавните помощи, както и останалите разпоредби на общностното право относно вътрешния пазар, и е осигурила тяхното ефективно прилагане, като по този начин е създавала съпоставима със съществуващата на вътрешния пазар гаранция срещу нелоялната конкуренция.

2. Условието и редът за прилагането на посочените в член 47 от Допълнителния протокол антидъмпингови мерки остават в сила.

Член 45

Независимо от разпоредбите на раздел II от глава V, предвидените в този раздел процедури за консултиране и вземане на решение не се прилагат към мерките за търговска защита, приети от договарящите се страни.

В рамките на прилагането на мерки на търговска политика срещу трети страни договарящите се страни полагат усилия, когато обстоятелствата и международните им задължения го позволяват, да съгласуват действията си чрез обмен на информация и консултации.

Член 46

Независимо от закрепения в глава I принцип на свободното движение на стоките, договарящата се страна, която е приела или приема антидъмпингови мерки или каквито и да е други мерки от посочените в член 44 инструменти за търговска защита в отношенията си с другата страна или с трети страни, може да приложи тези мерки по отношение на вноса на съответните продукти с произход от територията на другата страна. В този случай тя уведомява Смесения комитет на митническия съюз.

Член 47

При изпълнението на формалните изисквания за внос на продукти, за които се прилагат предвидените в предходните членове мерки на търговска политика, органите на държавата на вноса изискват от вносителя да посочи върху митническата декларация произхода на съответните продукти.

Когато това е абсолютно необходимо поради наличието на сериозни и основателни съмнения, може да се изиска допълнително доказателство, за да се провери точният произход на посочените стоки.“ [неофициален превод]

Митнически кодекс на Общността

- 13 Дял II, глава 2, раздел I (озаглавен „Непреференциален произход на стоките“), член 22 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митнически кодекс на Общността“), предвижда:

„Членове 23—26 определят непреференциалния произход на стоките за целите на:

- а) прилагането на Митническата тарифа на Европейските общности, с изключение на мерките, посочени в член 20, параграф 3, букви г) и д);
- б) прилагането на мерки, различни от тарифните мерки, установени от общностни разпоредби в специфични области в рамките на търговията със стоки;
- в) изготвянето и издаването на сертификати за произход.“

- 14 Член 23 от Митническия кодекс на Общността гласи:

„1. Стоки, които произхождат от дадена страна, са стоките, изцяло получени или произведени в тази страна.

2. Изразът „стоки, изцяло получени или произведени в дадена страна“ означава:

- а) минерални продукти, добити в тази страна;
- б) растителни продукти, отгледани в тази страна;
- в) живи животни, родени и отгледани в тази страна;
- г) продукти, получени от живи животни, отгледани в тази страна;
- д) продукти от лов или риболов, извършен в тази страна;
- е) продукти от морски риболов и други продукти, добити от морето, извън териториалното море на страната, от кораби, които са регистрирани или под отчет в тази страна и плават под нейно знаме;
- ж) стоки, получени или произведени на борда на кораби-фабрики от продукти по буква е) и с произход от тази страна, при условие че въпросните кораби-фабрики са регистрирани или под отчет в тази страна и плават под нейно знаме;

- з) продукти, извлечени от морското дъно или неговите недра, извън териториалното море, при условие че тази страна разполага с изключителни права да експлоатира това морско дъно или неговите недра;

- и) отпадъци и скрап от производствени операции и употребявани предмети, при условие че са събрани в страната и са годни единствено за възстановяване на суровини;

- й) стоки, произведени или получени изключително от стоките, посочени в букви а)—и), или от техни производни във всеки стадий на производство.

3. По смисъла на параграф 2 понятието „страна“ обхваща и териториалното море на въпросната страна.“

15 Член 24 от Митническия кодекс на Общността гласи:

„Стоките, чието производство включва участието на повече от една страна, се счита, че произхождат от страната, в която са претърпели последната си съществена, икономически обоснована обработка или преработка в оборудвано за тази цел предприятие и довела до производството на нов продукт или която представлява важен стадий на производството.“

16 Член 25 от този кодекс предвижда:

„Обработка или преработка, за която е установено или има достатъчно данни да се предполага, че целта е била единствено да се заобиколят разпоредби, прилагани в Общността за стоки от определени страни, не се счита за достатъчна да придаде на получените стоки произход от страната, където тази обработка или преработка е била извършена по смисъла на член 24.“

17 Според член 26 от споменатия кодекс:

„1. Митническото законодателство или други общностни разпоредби в специфични области могат да изискват да се представя документ, доказващ произхода на стоките.

2. Независимо от представянето на такъв документ, митническите органи имат право в случаи на сериозно съмнение да поискат други допълнителни доказателства, потвърждаващи, че посоченият произход [отговаря] на правилата, установени в съответните общностни разпоредби.“

18 Член 249 от Митническия кодекс на Общността предвижда, че Комисията на Европейските общности приема необходимите разпоредби за прилагането на настоящия кодекс.

Регламент № 2454/93

19 Според член 39 от Регламент № 2454/93:

„В случай на добити произведения, включени в приложение 11, обработката или преработката, изброена в графа 3 на приложението, се смята като процес или операция, придаваща произход според член 24 от [Митническият кодекс на Общността].

Методът за прилагане на правилата от приложение 11, е описан в уводните бележки към приложение 9.“

20 Приложение 9 към Регламент № 2454/93, озаглавено „Уводни бележки към списъците операции на обработка или преработка, които дават или не дават статут на стоки с произход на изработените продукти, когато се изпълняват върху материали без произход“, съдържа следните бележки 2 и 3:

„Бележка 2

2.1 Терминът „изработка“ обхваща всякаква обработка или преработка, включително глобяване „или специфични операции.“

2.2 Терминът „материали“ обхваща всякакви съставки, суровини, компоненти „или“ части „и т.н., използвани при изработката на продукта, дори и ако е предназначен за използване по-късно в друга операция по изработка.“

2.3 Терминът „продукт“ означава изработвания продукт, дори и ако е предназначен за използване по-късно в друга операция по изработка.

Бележка 3

3.1 Обработката или преработката, които се изискват от правило в колона 3, трябва да бъдат изпълнени само по отношение на използваните материали без произход. Също така ограниченията, съдържащи се в колона 3, важат само по отношение на използваните материали без произход.

3.2 Ако даден продукт е изработен от материали без произход, който е добил статут на произход по време на производството, се използва като материал в процеса на производство на друг продукт, то тогава правилото от списъка, приложимо към продукта в който той е вграден, няма да важи за него.

Пример:

Плат, който не е бродиран, може да добие произход, ако бъде изтъкан от прежда. Ако тя след това се използва за производство на бродирано спално бельо, в този случай процентното ограничение върху стойността няма да важи.“

21 Приложение 11 към Регламент № 2454/93 гласи:

„Тарифен код	Описание на стоката	Обработка или преработка, изпълнени върху материали без произход, които придават статут на произход
(1)	(2)	(3)
[...] ex 8528	[...] Приемателни телевизионни апарати (с изключение на видео тунери, ТВ прожекционно оборудване и видеомонитори), дори съчетани в една и съща външна кутия с приемателни апарати за радиоразпръскване или звукозаписни или звуковъзпроизвеждащи апарати	[...] Изработка, при която увеличението на стойността, получено в резултат на операциите по сглобяване и евентуално, на влагане на части с произход от страната на сглобяване, съставлява поне 45 % от заводската цена Ако правилото за 45 % не бъде изпълнено, апаратът се смята за произхождащ от държавата на произход на частите, чиято заводска цена съставлява повече от 35 % от заводската цена Ако правилото за 35 % е изпълнено от две държави, апаратът се смята за произхождащ от държавата на произход на частите, които имат по-голям процент на стойността“

Регламент № 2584/98

22 Според член 1 от Регламент (ЕО) № 2584/98 на Съвета от 27 ноември 1998 година за изменение на Регламент (ЕО) № 710/95 за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на цветни приемателни телевизионни апарати с произход от Малайзия, Китайската народна република, Република Корея, Сингапур и Тайланд и за окончателно събиране на временното мито (ОВ L 324, стр. 1), този регламент определя ставките на антидъмпинговото мито върху посочените апарати, принадлежащи към позиция 8528.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 23 Между юни 2000 г. и април 2001 г. учреденото в Обединеното кралство дружество Asda внася в тази държава-членка ЦПТА, сглобени в Турция от учреденото по турското право дружество Vestel, Electronic Sanayi re Ticaret AS (наричано по-нататък „Vestel“). В изготвените от Asda митнически декларации за внос е уточнено, че тези стоки са с произход от Турция.
- 24 Пратките са придружени от сертификати А. TR1, издадени от турските митнически органи, които удостоверяват, че стоките са в свободно обращение в съответствие с Решение № 1/95. Тези документи уточняват, че в Турция е събрана изравнителна такса.
- 25 Митническите органи на Обединеното кралство обаче преценяват, че предвид условията на сглобяване на ЦПТА от Vestel в Турция и при прилагане на възприетия от спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 критерий се налага заключението, че те всъщност са с произход от Китай и Корея — държави, за които в Регламент № 2584/98 са предвидени антидъмпингови мерки.
- 26 Затова през юни 2003 г., а след това и през октомври същата година, на Asda са издадени актове за последващо събиране на несъбрани митни сборове по вноса за сумата от 410 786,52 GBP, представляващи антидъмпингово мито и ДДС върху вноса.
- 27 Asda оспорва тези митни сборове пред митническите органи на Обединеното кралство, а след отхвърляне на подадената по административен ред жалба — пред VAT and Duties Tribunal, London.

Тъй като Asda оспорва действителността на спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 и възразява срещу даденото от митническите органи тълкуване на тези разпоредби и на разпоредбите на Допълнителния протокол, както и на Решение № 1/95, VAT and Duties Tribunal, London, решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Съдържащите се в [спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93] правила за определяне на непреференциалния произход на [ЦПТА], произведени в Турция и принадлежащи към [позиция] 8528 от Комбинираната номенклатура, както [е определена] в графа 3 от таблицата срещу тази позиция, недействителни ли са поради противоречие с разпоредбите на член 24 от [Митническия кодекс на Общността]?

- 2) В случай че произтичащото от [спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93] специално правило за произход на ЦПТА е действително, трябва ли непреференциалният произход на вложена в завършения ЦПТА обособена част като шасито да се определя отделно и, при утвърдителен отговор, трябва ли този непреференциален произход да се определя:
  - а) въз основа на физическата обработка или преработка на продукта, за да се прецени къде последният е претърпял последната си съществена, икономически обоснована обработка или преработка (ако се приеме, че останалите условия на член 24 от Митническия кодекс на Общността са изпълнени), или

  - б) въз основа на специалните и допълнителните правила, договорени от Комисията и държавите-членки за целите на преговорната позиция на

Общността [...] в Световната търговска организация в рамките на хармонизирането на правилата за непреференциален произход, като в случая специалното правило представлява критерий на добавена стойност в размер на 45 %, а допълнителното правило е, че страната на произход на продукта е тази, от която идват по-голямата част от материалите без произход, определена въз основа на посоченото във всяка глава, като все пак се уточни, че когато материалите с произход представляват поне 50 % от всички използвани материали, страна на произход е страната на произход на тези материали, или

в) въз основа на друго правило?

- 3) Необходимо ли е да се определя и стойността на част от ЦПТА, например шаси, която е придобила местен произход по силата на член 24 от Митническият кодекс на Общността въз основа на критерия за физическа обработка или преработка, за да може към ЦПТА да се приложи съдържащото се в приложение 11 към Регламент [№ 2454/93] специално правило за произход, приложимо за ЦПТА?
- 4) В случай че договорените за преговорната позиция на [Общността] в [Световната търговска организация] правила биха могли да се прилагат в рамките на прилагането на приложение 11 [към Регламент № 2454/93], необходимо ли е дадена част от ЦПТА, например шаси, да има собствена реална заводска цена или е възможно да ѝ се определи стойност, еквивалентна на заводска цена?
- 5) Ако отговорът на третия или на четвъртия въпрос предполага да се вземе предвид стойност, еквивалентна на реална заводска цена, как трябва да се определи тази стойност? По-специално:

- а) Следва ли да се прилагат: i) член 29 или член 30 от Митническият кодекс на Общността; ii) някой от членове 141—153 от Регламент [№ 2454/93]; и iii) някоя от тълкувателните бележки относно митническата стойност, съдържащи се в приложение 23 към Регламент [№ 2454/93]?
- б) Какви доказателствени средства са необходими за установяване на стойността или цената?
- в) При какви обстоятелства може да се прибегне до изчислената или конструирана цена на дадена част от ЦПТА, за да се прецени нейният непреференциален произход?
- г) Какви цени могат да се вземат предвид, за да се определи изчислената или конструирана стойност на дадена част?
- д) Могат ли да се приложат средните стойности за определен период, за да се определи изискуемостта на митните сборове за даден продукт към даден момент?
- е) Могат ли да се използват различни методи за изчисление на цените или стойностите, когато се сравнява цената или стойността на дадена част с цената или стойността на завършения продукт, предмет на износ?
- 6) Произтича ли от член 44, параграф 2 от Решение № 1/95 [...] във връзка с член 47 от Допълнителния протокол [...] задължение за Общността да

отправи до Съвета по асоцииране [ЕИО]—Турция искане за издаване на препоръка и да го информира, преди да разшири приложното поле на антидъмпинговите мита, наложени с Регламент [...] № 2584/98, по отношение на продукти, внесени от Турция и намиращи се там в свободно обращение?

- 7) След като с Регламент [...] № 2584/98 [...] Общността е изменила гамата на продуктите и ставките на митата, наложени с три предходни регламента на Съвета [на Европейския съюз] върху вноса на определени ЦПТА с произход от Китай и Корея, задължава ли я член 46 от Решение № 1/95 да уведоми Смесения комитет на митническия съюз за намерението си да прилага тези мерки и по отношение на вноса от Турция, преди да може да започне да налага въведените с Регламент [...] № 2584/98 [...] нови антидъмпингови мита върху вноса от Турция на ЦПТА, които са с произход от Китай и Корея и вече са в свободно обращение?
- 8) Изискват ли членове 44—47 от Решение № 1/95 операторите да бъдат информирани или известени за информация, предадена съгласно член 46 от Решение № 1/95, или за уведомяване, направено съгласно член 47, параграф 2 от Допълнителния протокол [...]?
- 9) В случай на задължение за отправяне на искане, за уведомяване или за информиране:
- а) Каква трябва да е формата на такъв акт за отправяне на искане и за уведомяване съгласно член 44 от Решение № 1/95 във връзка с член 47 от Допълнителния протокол [...]?

- б) Каква форма трябва да има информацията, предавана съгласно член 46 от Решение № 1/95?
- в) Мерките, взети от Комисията по настоящото дело, удовлетворяват ли изискванията относно формата на подобно искане, уведомяване или информиране?
- г) Какви са последиците от неизпълнение?
- 10) Могат ли членове 44, 46 и 47 от Решение № 1/95 и член 47 от Допълнителния протокол [...] да бъдат прилагани непосредствено или да имат непосредствено действие пред националните юрисдикции, така че да дадат право на отделните оператори да се позовават на тяхното нарушаване, за да се противопоставят на плащането на иначе изискуеми антидъмпингови мита?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- ²⁹ С първия си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 са недействителни поради противоречие с разпоредбите на член 24 от Митническият кодекс на Общността.

30 Asda изтъква, че спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 са недействителни, доколкото изискват увеличението на стойността, получено в резултат на операциите по сглобяване и евентуално на влагане на части с произход, да съставлява поне 45 % от заводската цена на приемателните телевизионни апарати, за да може производството им да им придаде произход от страната, в която се извършва сглобяването, като прибягват по този начин до основан на добавената стойност критерий, който то определя като „количествен“ и който бил несъвместим със според него „качествените“ критерии, възприети в член 24 от Митническият кодекс на Общността. Asda твърди, че като е приела тези разпоредби, Комисията е превишила правомощията, предоставени ѝ от Съвета за изпълнение на правилата, въведени от него в споменатия кодекс.

31 На първо място е уместно да се напомни, че според член 24 от Митническият кодекс на Общността стоките, чието производство включва участието на повече от една страна, произхождат от страната, в която са претърпели последната си съществена, икономически обоснована обработка или преработка в оборудвано за тази цел предприятие, която е довела до производството на нов продукт или представлява важен стадий на производството.

32 Този член 24 от Митническият кодекс на Общността възпроизвежда текста на член 5 от Регламент (ЕИО) № 802/68 на Съвета от 27 юни 1968 година за общо определение на понятието произход на стоките (ОВ L 148, стр. 1), който се е прилагал преди влизането в сила на Митническият кодекс на Общността. Съдът се е произнесъл по тълкуването на този регламент, като е приел, че от споменатия член 5 е видно, че решаващият критерий е този на последната съществена обработка или преработка (Решение от 13 декември 1989 г. по дело Brother International, C-26/88, Recueil, стр. 4253, точка 15).

33 На второ място следва да се напомни, че член 249 от Митническият кодекс на Общността представлява достатъчно основание, оправомощаващо Комисията да приеме правила относно условията и реда за прилагане на този кодекс (Решение от 11 ноември 1999 г. по дело Söhl & Söhlke, C-48/98, Recueil, стр. I-7877, точка 35).

- 34 От практиката на Съда следва, че Комисията е оправомощена да приема всички мерки за прилагане, необходими или полезни за изпълнението на основната правна уредба, доколкото не противоречат на последната или на приетата от Съвета правна уредба за прилагане (вж. по-специално Решение по дело *Söhl & Söhlke*, посочено по-горе, точка 36).
- 35 Освен това за упражняването на правомощията, предоставени ѝ от Съвета с оглед на прилагането на член 24 от Митническият кодекс на Общността, Комисията разполага със свобода на преценка, която ѝ позволява да конкретизира абстрактните понятия на тази разпоредба във връзка със специфични преработки или обработки (вж. Решение от 23 март 1983 г. по дело *Cousin и др.*, 162/82, *Recueil*, стр. 1101, точка 17).
- 36 По отношение на въпроса дали една операция по сглобяване на различни елементи съставлява съществена обработка или преработка, Съдът вече се е произнесъл, че такава операция може да се разглежда като придаваща произход, ако от техническа гледна точка и предвид дефиницията на въпросната стока представлява определящият стадий на производството, през който е уточнено предназначението на използваните съставни части и са придадени специфичните качества на въпросната стока (Решение от 31 януари 1979 г. по дело *Yoshida*, 114/78, *Recueil*, стр. 151 и Решение по дело *Brother International*, посочено по-горе, точка 19).
- 37 Съдът обаче се е произнесъл, че предвид разнообразието на операциите, които могат да се включат в понятието за сглобяване, има случаи, при които проверката въз основа на критерии от технически характер може да не бъде решаваща за определянето на произхода на дадена стока. В тези случаи като допълнителен критерий следва да се вземе предвид добавената стойност, получена в резултат на сглобяването (Решение по дело *Brother International*, посочено по-горе, точка 20).
- 38 Съдът уточнява, че релевантността на този критерий е потвърдена от Международната конвенция за опростяване и хармонизиране на митническите

процедури (Конвенция от Киото), редица от приложенията към която са приети от името на Общността с Решение 77/415/ЕИО на Съвета от 3 юни 1977 г. (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 1, стр. 109) и чиито бележки към стандарт 3 от приложение Г.1 уточняват, че критерият на съществената преработка може да бъде изразен на практика чрез процентно адвалорно правило, когато процентната стойност на използваните материали или процентът на добавената стойност достигат определено ниво (вж. Решение по дело Brother International, посочено по-горе, точка 21).

39 Трябва също да се посочи, че със своето Решение 94/800/ЕО от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, глава 11, том 10, стр. 3), Съветът е одобрил по-конкретно Споразумението за правилата за произход, съставляващо приложение към Заключителния акт, подписан в Маракеш на 15 април 1994 г. (ОВ L 336, стр. 144; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 154), според което процентният адвалорен критерий може да бъде приложен при изработването на споменатите правила.

40 В това отношение е важно да се напомни, че от момента на влизането си в сила международните споразумения представляват неразделна част от общностния правов ред (вж. по-специално Решение от 10 януари 2006 г. по дело IATA и ELFAA, C-344/04, Recueil, стр. I-403, точка 36). Според постоянната съдебна практика текстовете на вторичното общностно право следва да се тълкуват, доколкото е възможно, в съответствие с тези споразумения (вж. по-специално Решение от 9 януари 2003 г. по дело Petrotub и Republica/Съвет, C-76/00 P, Recueil, стр. I-79, точка 57).

41 От изложените съображения следва, че изборът на критерия на добавената стойност сам по себе си не е несъвместим с член 24 от Митническият кодекс на Общността и че прилагането на този критерий не може само по себе си да докаже, че Комисията е превишила изпълнителните правомощия, които притежава съгласно член 249 от посочения кодекс (Решение от 8 март 2007 г. по дело Thomson и Vestel France, C-447/05 и C-448/05, Recueil, стр. I-2049, точка 31).

42 Освен това следва да се напомни, че за прилагането на Регламент № 802/68 Комисията е приела Регламент (ЕИО) № 2632/70 от 23 декември 1970 година относно определяне произхода на радио- и телевизионни приемници (ОВ L 279, стр. 35), чиито разпоредби, позоваващи се на критерия на добавената стойност, по същество са възпроизведени в спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93.

43 Съгласно второ съображение от Регламент № 2632/70 сглобяването на радио- и телевизионни приемници може да включва процеси с по-голяма или по-малка степен на сложност според типа сглобявани апарати и съгласно използваните средства и условията, в които то се извършва. Трето съображение от този регламент сочи също, че операциите по сглобяване „при сегашното състояние на техниката в този промишлен отрасъл“ обикновено не представляват сами по себе си важен стадий на производството по смисъла на член 5 от Регламент № 802/68, но че в някои случаи това може да не е така, например когато тези операции се отнасят за апарати с високо технологично ниво или изискващи строг контрол върху използваните части или когато включват и сглобяването на съставните елементи на апаратите. Четвърто съображение от Регламент № 2632/70 добавя, че разнообразието на операциите, включени в понятието за сглобяване, не позволява случаите, в които тези операции представляват важен стадий на производството, да се определят въз основа на критерий от технически характер, и че при тези условия е уместно придържането към добавената стойност, получена в резултат на последните.

44 Тези мотиви могат да оправдаят запазването на критерия на добавената стойност в спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 (Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 35).

45 Всъщност в рамките на свободата на преценка, с която Комисията разполага, за да приеме мерките, необходими за прилагането на разпоредбите на

Митническият кодекс на Общността, и по-конкретно на тези относно произхода на стоките, тя е длъжна да приема разпоредби от общ характер, които от съображения за правна сигурност трябва да отчитат в дългосрочен план цялостното положение в даден промишлен отрасъл и които поради това не могат да се окажат засегнати от особеното положение в даден момент на определено предприятие в този отрасъл (Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 36).

46 При тези условия отчитането от страна на Комисията на голямото разнообразие на операциите, включени в понятието за сглобяване в целия съответен промишлен отрасъл, оправдава прибягването до критерия на добавената стойност (Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 37).

47 От представеното от Asda писмено становище впрочем е видно, че операциите по сглобяване на различните съставни части на разглежданите в главното производство ЦПТА се вписват в един сложен промишлен процес. Освен това представените на Съда материали по преписката не позволяват да се заключи, че този процес е еднакъв за всички производители на ЦПТА. Във всеки случай те не позволяват да се заключи, че в целия съответен промишлен отрасъл липсва голямо разнообразие на операции, включени в понятието за сглобяване.

48 В подобен контекст изискването за еднакво прилагане на митническите правила на цялата митническа територия на Общността предполага абстрактните понятия за последна съществена преработка или обработка, на които се позовава за всички стоки член 24 от Митническият кодекс на Общността, да бъдат уточнени за специфични стоки като ЦПТА от особени разпоредби, които могат да отчетат разнообразието на процесите за производство на тези апарати. Следователно прибягването до ясен и обективен критерий като този на добавената стойност, който за този вид стоки със сложен състав позволява да се изрази в какво се състои съществената преработка, придаваща произход на същите, не може да произтича от грешка в правото (Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 39).

- 49 Трябва да се отбележи освен това, че макар положението, изтъкнато от жалбоподателя по главното производство, да е резултат от развитието на техниките за производство на ЦПТА, при тези условия изглежда, че това положение зависи от обстоятелствата. Впрочем развитието на съвременните техники за производство като тези на плазмените екрани може евентуално да постави под въпрос същността на така твърдяното положение. От това следва, че последното не може да бъде успешно изтъквано, за да се оспорва основателността на прибягването до критерия на добавената стойност (вж. в този смисъл Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 44).
- 50 Същото се отнася и до довода, изведен от колебанията на валутните курсове, които — тъй като са чисто конюнктурни и могат както да растат, така и да спадат — не може да означават, че прилагането на критерия на добавената стойност би се отразило непременно неблагоприятно на съответните предприятия.
- 51 Предвид всички изложени по-горе съображения, на първия въпрос следва да се отговори, че при разглеждането му не е установен никакъв елемент, който е от естество да засегне действителността на спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93.

По втория, третия, четвъртия и петия въпрос

Предварителни бележки

- 52 Вторият, третият, четвъртият и петият въпрос, които се отнасят до тълкуването на спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93, целят да се определят условията за изчисляване на добавената стойност, получена от ЦПТА в резултат на операциите по сглобяване и влагане на части с произход.

53 Asda поддържа, че за да се извърши това изчисление, следва първо отделно да се определи произходът на една от частите, от които неговият доставчик Vestel сглобява завършения продукт, какъвто са внесените ЦПТА, а именно на шасито, което се произвежда от същия доставчик от части от различни страни. По този начин посоченото шаси, т.е. съвкупността, управляваща всички електронни функции на апарата, според Asda трябвало да се разглежда като продукт с произход от Турция съгласно приложимите към него правила за произход. От това следвало, че увеличението на стойността, получено в резултат на влягането на шасито и операциите по сглобяване, представлявало поне 45 % от заводската цена на разглежданите телевизори, поради което следвало, че самите те трябвало да се разглеждат като такива с турски произход, както е декларирано при вноса им.

54 В този контекст с първата част от втория си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 трябва да се тълкуват в смисъл, че за да се изчисли увеличението на стойността, получено от ЦПТА при производството им при условия като тези по главното производство, трябва отделно да се определи непреференциалният произход на вложена в завършения продукт обособена част като шасито.

55 Целта на втората част от втория въпрос и на третия, четвъртия и петия въпрос по същество е да се установи въз основа на какви правила трябва да се преценяват произходът и стойността на такава част, в случай че произходът ѝ би трябвало да се определи отделно. При това положение Съдът ще трябва да се произнесе по тези правила само ако преди това даде утвърдителен отговор на първата част от втория въпрос, поради което тя следва да се разгледа първа.

По първата част от втория въпрос

56 Трябва да се напомни, че съгласно спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93, за да може производството на приемателни телевизионни

апарати да им придаде статут на произход от страната, където се сглобяват от материали или от части от две или повече страни, се изисква увеличението на стойността, получено в резултат на операциите по сглобяване и евентуално на влагане на части с произход, да съставлява поне 45 % от заводската цена на тези апарати.

- 57 Следва първо да се отбележи, че разглежданите в главното производство разпоредби са формулирани общо и не придават никакво решаващо значение при определянето на произхода на въпросната стока на специфична съставна част от нея, като например катодната тръба (Решение по дело Thomson и Vestel France, посочено по-горе, точка 43) или шасито. Важното е да се държи сметка за всички съставни части, които действително и обективно участват в сглобяването, извършено от предприятието, което произвежда завършения продукт.
- 58 Всъщност, от една страна, нито разпоредбите на член 24 от Митническият кодекс на Общността, нито спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 предвиждат, че подобна преценка може да се направи, без да се вземат предвид операциите по сглобяване в тяхната съвкупност. Тези разпоредби не предвиждат едни операции по сглобяването да се вземат предвид за сметка на други в процеса на производство на продукта, нито да се отдели изкуствено една определена част, която също е произведена чрез сглобяване, извършено от същия доставчик.
- 59 От друга страна, изискването за единно прилагане на митническите правила на цялата митническа територия на Общността не допуска друго тълкуване на споменатите разпоредби. Всъщност да се приеме, както поддържа Asda, че една от сглобяваните от доставчика на телевизори части, в случая шасито, трябва да се разглежда отделно в процеса на сглобяване, тъй като така самата тя би могла да придобие качеството на продукт с произход, би означавало да се остави на вносителя или на неговия доставчик да определя по своя преценка на кой стадий от процеса на сглобяване дадена съставна част от внасяния продукт

придобива качеството на завършен продукт, използван след това като материал в процеса на производство на друг продукт в същото предприятие. Подобен подход, при който произходът на даден продукт би зависел от субективна преценка, несъвместима с обективния и предвидим характер на разглежданите законодателни разпоредби, би лишил спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 от всякакво полезно действие.

60 Както общностната правна уредба на митническата оценка на стоките, която цели да установи справедлива, единна и неутрална система, изключваща използването на произволни или фиктивни стойности (Решение от 16 ноември 2006 г. по дело Compaq Computer International Corporation, С-306/04, Recueil, стр. I-10991, точка 30 и цитираната съдебна практика), така и общностната правна уредба на произхода на продуктите, която се подчинява на същата цел, не биха могли да се тълкуват като допускащи този произход да зависи от такава субективна преценка.

61 Вярно е, че ако дадена част, като шасито, не се сглобява от доставчика, а той я придобива от трето лице, то с оглед на прилагането на спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 ще бъде взета предвид тази част сама по себе си, а не съставните ѝ части. По този начин две технически сходни части ще бъдат третирани различно при прилагането на една и съща разпоредба на общностното право спрямо доставчиците на телевизори в зависимост от това дали са произведени в производствени структури на съответния доставчик или той ги е придобил от трето лице.

62 Вярно е също така, че спазването на принципа на равенството и принципа за недопускане на дискриминация изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. по-специално Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Koninklijke Coöperatie Cosun, С-248/04, Recueil, стр. I-10211, точка 72 и Решение от 3 май 2007 г. по дело Advocaten voor de Wereld, С-303/05, Recueil, стр. I-3633, точка 56).

63 Дори да се допусне обаче, че положението на продукти от производствените структури на съответния доставчик и положението на продуктите, придобити от друг доставчик, са еднакви от техническа гледна точка, те не могат да бъдат сравнявани от юридическа гледна точка, по-специално с оглед на прилагането на правилата за произхода. Всъщност търговската сделка с трето лице, чийто предмет са продуктите във втория случай, позволява по принцип обективно да се определи моментът, към който те са придобили качеството на завършен продукт и към който, също по обективен начин, може да се определи произходът им. Напротив, за продуктите в първия случай този момент не може да бъде определен, което го оставя на преценката на доставчика при условия, които — както беше посочено в точка 59 от настоящото решение — имат субективен характер, несъвместим с прилагането на разглежданите в главното производство разпоредби.

64 Разбира се, не би могла да се изключи възможността така доставчикът да бъде подтикнат да учреди трето лице, което да извършва сглобяването, за да изглежда, че придобива продуктите от трето лице.

65 Уместно е обаче да се напомни, че съгласно член 25 от Митническият кодекс на Общността обработка или преработка, за която е установено или има достатъчно данни да се предполага, че целта е била единствено да се заобиколят разпоредби, прилагани в Общността за стоки от определени страни, не се счита за достатъчна да придаде на получените стоки произход от страната, където тази обработка или преработка е била извършена по смисъла на член 24 от посочения кодекс.

66 Asda обаче смята, че в съответствие с разпоредбите на уводна бележка 3.2 от приложение 9 към Регламент № 2454/93 (наричана по-нататък „уводна бележка 3.2“) произходът на шасито трябва да се определи, преди да се установи произходът на телевизора, в който е вложено споменатото шаси.

67 Тези разпоредби, възпроизведени в точка 20 от настоящото решение, произлизат от разпоредбите на приложение I към Регламент (ЕИО) № 1364/91 на Комисията от 24 май 1991 година за определяне на произхода на текстилните изделия и артикули, попадащи в раздел XI на Комбинираната номенклатура (ОВ L 130, стр.18) — регламент, отменен с член 913 от Регламент № 2454/93. Тези разпоредби са възпроизведени в приложение 9 към последния регламент и поради това по принцип се прилагат както към текстилните продукти, посочени в приложение 10 към този регламент, така и към нетекстилните продукти, посочени в приложение 11 към същия.

68 Въпреки това съдържанието на разпоредбите на уводна бележка 3.2, изяснено с примера, който следва самия текст на тази бележка, задължително предполага те да се прилагат единствено в случаите, когато за продукта, посочен в първите две графи на приложения 10 и 11 към Регламент № 2454/93, в графа 3 от тези приложения е предвидено правило, което определя максимална стойност на дадена съставна част, вложена в този продукт (например разпоредбите, които фигурират в графа 3 срещу позиции 6301—6306 от Комбинираната номенклатура, посочена в приложение 10 към Регламент № 2454/93).

69 Обратно, приложението на тези разпоредби не би могло да се разпростре спрямо продуктите от споменатото приложение 11, за които — както в случая с приемателните телевизионни апарати — в графа 3 от същото приложение е предвидено правило, което определя не максималната стойност на дадена съставна част, вложена в този продукт, а праг на увеличението на стойността, получено от продукта в резултат на операциите по сглобяване и евентуално на влагане на части с произход.

70 Ако беше така, прилагането на разпоредбите на уводна бележка 3.2 към продукт като разглеждания в главното производство би било всъщност лишено от всякакъв смисъл. Тъй като определят правилата за произхода на приемателните телевизионни апарати, спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 не могат да се прилагат при определянето на произхода на други продукти и следователно при определяне на произхода на разглежданите в главното производство шасита. Ако трябваше да се тълкуват като

изключващи дадена съставна част на тези телевизори при прилагането на съответното за тях правило за произход, разпоредбите на тази бележка щяха да са напълно излишни.

- 71 При всички положения от самите разпоредби на уводна бележка 3.2 е видно, че тя описва хипотезата, в която разглежданият продукт е придобил статут на произход в хода на производството си. От това следва, че за този продукт въпросът за произхода повече не се поставя и следователно правилото, посочено в графа 3 от приложение 11 към Регламент № 2454/93, вече се прилага не за определяне на неговия произход, а единствено за определяне на произхода на продукта, в чийто състав той влиза.
- 72 Дори да се предположи, че разпоредбите на уводна бележка 3.2 означават, че критерият на добавената стойност не е приложим за определяне на произхода на шасито, и че същият трябва да бъде определен съгласно разпоредбите на член 24 от Митническият кодекс на Общността, подобно тълкуване би имало значение единствено ако самото шаси е предмет на внос, какъвто обаче не е случаят по главното производство.
- 73 При тези условия на първата част от втория въпрос следва да се отговори, че спорните разпоредби на приложение 11 към Регламент № 2454/93 трябва да се тълкуват в смисъл, че за да се изчисли увеличението на стойността, получено от ЦПТА при производството им при условия като тези в делото по главното производство, не трябва да се определя отделно непреференциалният произход на обособена част като шасито.

По втората част от втория въпрос и по третия, четвъртия и петия въпрос

- 74 Предвид изложените дотук съображения, на тези въпроси не следва да се отговаря.

По шестия, седмия, осмия, деветия и десетия въпрос

Предварителни бележки

- 75 С шестия, седмия, осмия и деветия си въпрос препращащата юрисдикция по същество иска да установи какъв е обхватът на задълженията на договарящите се страни по Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция съгласно разпоредбите на член 47 от Допълнителния протокол и на членове 44—47 от Решение № 1/95. Asda поддържа, че начислените му антидъмпингови мита всъщност са определени въз основа на разпоредби, приети от Общността в нарушение на тези задължения.
- 76 Уместно е да се отбележи, от една страна, че както изтъква правителството на Обединеното кралство и както е видно от член 47, параграф 1 от подписания през 1970 г. Допълнителен протокол, условията за прилагане на посочените в споменатия член 47 антидъмпингови мерки са предвидени само за период от двадесет и две години. От това следва, че ако разпоредбите на този член все пак евентуално продължават да се прилагат по дела като това по главното производство, това е последица от разпоредбите на член 44, параграф 2 от Решение № 1/95, които изрично продължават действието на тези условия за прилагане.

- 77 Уместно е, от друга страна, да се отбележи, че ако разпоредбите на първите три параграфа от член 47 от Допълнителния протокол се отнасят до дъмпинговите практики и на тази основа биха могли евентуално да имат отношение към решаването на спора по главното производство, то параграф 4 от споменатия член, напротив, засяга една съвсем чужда на този спор ситуация, а именно продукти, предмет на реимпорт.
- 78 При тези условия шестият, седмият, осмият и деветият въпрос трябва да се разглеждат като отнасящи се до тълкуването на разпоредбите на член 44 от Решение № 1/95 във връзка с член 47, параграфи 1—3 от Допълнителния протокол и на членове 45—47 от Решение № 1/95.
- 79 С десетия си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество все пак да установи дали тези разпоредби имат непосредствено действие пред националните юрисдикции и дали по този начин дават право на отделните оператори да се позовават на тяхното нарушаване, за да се противопоставят на плащането на иначе изискуеми антидъмпингови мита.
- 80 Ако обаче на този въпрос трябва да се отговори, че споменатите разпоредби нямат непосредствено действие, тълкуването им ще е без всякакво значение за въпросните оператори и следователно няма да е необходимо да се отговаря на шестия, седмия, осмия и деветия въпрос.
- 81 В този контекст е уместно да се обърне редът на въпросите и първо да се разгледа десетият въпрос в новата му формулировка, а след това при необходимост да се разгледат и шестият, седмият, осмият и деветият въпрос.

По десетия въпрос

- 82 Според постоянната съдебна практика може да се счита, че разпоредба на споразумение, сключено от Общността с трети страни, има непосредствено действие, когато предвид нейния текст, както и предвид предмета и същността на това споразумение, тя съдържа ясни и точни задължения, чието изпълнение или действие не зависи от издаването на последващ акт. От това следва, че когато дадено споразумение установява сътрудничество между страните, някои от съдържащите се в него разпоредби могат при описаните по-горе условия и предвид предмета и същността на това споразумение да уреждат непосредствено правното положение на частноправните субекти (вж. в този смисъл Решение от 12 април 2005 г. по дело *Simutenkov*, C-265/03, Recueil, стр. I-2579, точки 21 и 28).
- 83 Разпоредбите на решение на Съвета по асоцииране ЕИО—Турция могат да имат непосредствено действие (вж. в този смисъл Решение от 20 септември 1990 г. по дело *Sevince*, C-192/89, Recueil, стр. I-3461, точки 14 и 15, както и Решение от 4 май 1999 г. по дело *Sürül*, C-262/96, Recueil, стр. I-2685, точка 60).
- 84 В точки 23 и 25 от Решение от 30 септември 1987 г. по дело *Demirel* (12/86, Recueil, стр. 3719) Съдът освен това приема, че разпоредбите на Допълнителния протокол, които имат преди всичко програмен характер и които не представляват достатъчно точни и безусловни разпоредби, не биха могли да се смятат за норми на общностното право с непосредствено приложение във вътрешния правопорядък на държавите-членки.
- 85 На първо място, следва да се констатира, че като предоставят на Съвета по асоцииране възможността да спре действието на инструменти за търговска защита, разпоредбите на член 44, параграф 1 от Решение № 1/95 при всички положения имат условен характер, тъй като обвързват упражняването на

тези правомощия с условието Република Турция да е приложила правилата за конкуренцията и за контрола върху държавните помощи, както и останалите разпоредби на общностното право относно вътрешния пазар, и да е осигурила тяхното ефективно прилагане.

86 Подобни разпоредби следователно се нуждаят от приемането на други мерки, за да въздействат върху правата на операторите. Тези лишени от безусловен характер разпоредби не могат непосредствено да уреждат правното положение на частноправните субекти и следователно не биха могли да имат непосредствено действие.

87 На второ място, разпоредбите на член 47, параграфи 1—3 от Допълнителния протокол и тези на член 46 от Решение № 1/95, доколкото оставят на договарящите се страни възможността да вземат подходящи защитни мерки, не съдържат никакво задължение (вж. в този смисъл, относно прилагането на член 25 от Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция, Решение от 14 ноември 2002 г. по дело *Ilumitrónica, C-251/00, Recueil*, стр. I-10433, точка 73). Следователно практиката на Съда в областта на непосредственото действие не намира приложение спрямо тези разпоредби.

88 Макар от друга страна тези разпоредби да предвиждат, че при възползване от тази възможност съответната договаряща се страна е длъжна да уведоми за мярката Съвета по асоцииране, съгласно член 47 от Допълнителния протокол, или Смесения комитет на митническия съюз, съгласно член 46 от Решение № 1/95, те създават по този начин задължение единствено за страните по Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция. Това обикновено формално изискване за междуинституционално уведомяване, което по никакъв начин не засяга правата или задълженията на частноправните субекти и чието неспазване няма отношение към тяхното положение, следователно не е от естество да придаде непосредствено действие на споменатите разпоредби.

89 На трето място, що се отнася до член 45 от Решение № 1/95, достатъчно е да се констатира, че той само подтиква договарящите се страни да съгласуват действията си чрез обмен на информация и консултации и също не съдържа задължение. Следователно практиката на Съда относно непосредственото действие не е приложима и към тази разпоредба.

90 На последно място, следва да се отбележи, че за сметка на това разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 отговарят на условията на цитираната по-горе съдебна практика относно непосредственото действие. Ясно, точно, безусловно и без да обвързват изпълнението или действието му с издаването на друг акт, те създават задължение за органите на държавата по вноса да изискат от вносителя да укаже произхода на съответните продукти в митническата декларация. Предвид предмета и същността на разглежданите разпоредби, подобно задължение, което разкрива волята на договарящите се страни да изискат от вносителите да предоставят определена информация, може да урежда непосредствено правното положение на операторите. Следователно е уместно на тези разпоредби да се признае непосредствено действие, което означава, че лицата, към които те се прилагат, имат право да се позовават на тях пред юрисдикциите на държавите-членки.

91 При тези условия на десетия въпрос следва да се отговори, че от една страна, разпоредбите на член 44 от Решение № 1/95, във връзка с разпоредбите на член 47, параграфи 1—3 от Допълнителния протокол и с разпоредбите на членове 45 и 46 от Решение № 1/95, нямат непосредствено действие пред националните юрисдикции и следователно не дават право на отделните оператори да се позовават на нарушаването им, за да се противопоставят на плащането на иначе изискуеми антидъмпингови мита. От друга страна, разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 имат непосредствено действие и лицата, към които те се прилагат, имат право да се позовават на тях пред юрисдикциите на държавите-членки.

По шестия, седмия и деветия въпрос

- 92 Предвид отговора, даден на десетия въпрос, не следва да се отговаря на шестия, седмия и деветия въпрос, които се отнасят до тълкуването на разпоредби, различни от член 47 от Решение № 1/95.

По осмия въпрос

- 93 С осмия си въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 трябва да се тълкуват в смисъл, че изискват да се съобщава на операторите информацията, която договарящите се страни, приели антидъмпингови мерки, са длъжни да предават на Смесения комитет на митническия съюз съгласно член 46 от Решение № 1/95, или на Съвета по асоцииране съгласно член 47, параграф 2 от Допълнителния протокол.
- 94 В това отношение следва да се констатира, че както беше посочено в точка 88 от настоящото решение, споменатите по-горе разпоредби на член 47, параграф 2 от Допълнителния протокол и тези на член 46 от Решение № 1/95 въвеждат обикновено формално изискване за междуинституционално уведомяване. Доколкото уреждат единствено международноправните отношения между Общността и Република Турция, не би могло да се предполага, че те съдържат и задължение за договарящите се страни да информират частноправните субекти под тяхна юрисдикция. Следователно при липсата на изрични разпоредби в противен смисъл разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 не биха могли да се тълкуват като съдържащи мълчаливо изискване към договарящите се страни да съобщават тази информация на икономическите оператори.

- 95 Макар че съответните оператори имат право да изискват да бъдат предварително уведомени по ясен и точен начин относно антидъмпинговите мерки, на които могат да бъдат подложени, и макар че тогава подобни мерки трябва да се публикуват по подходящ начин, по-специално в *Официален вестник на Европейския съюз*, тези изисквания по никакъв начин не предполагат, че споменатите оператори трябва освен това да бъдат информирани за формалности, въведени единствено в интерес на договарящите се страни.
- 96 Освен това, дори да се приеме за доказано твърдението на Asda, че антидъмпинговите мерки като разглежданите в делото по главното производство били разгласени по недостатъчен начин, и дори да трябва да се съжалева за това, недостатъчното разгласяване при всички положения не би имало отношение към обхвата на задължението за информирание, което договарящите се страни имат единствено спрямо учредените от самите тях органи с цел да се осигури доброто функциониране на Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция и на въведения между Европейската икономическа общност и Република Турция митнически съюз.
- 97 Предвид изложеното дотук, на осмия въпрос следва да се отговори, че разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 трябва да се тълкуват в смисъл, че не изискват да се съобщава на операторите информацията, която договарящите се страни, приели антидъмпингови мерки, са длъжни да предават на Смесения комитет на митническия съюз съгласно член 46 от Решение № 1/95, или на Съвета по асоцииране съгласно член 47, параграф 2 от Допълнителния протокол.

По съдебните разноски

- 98 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) При разглеждането на първия поставен въпрос не е установен никакъв елемент, който е от естество да засегне действителността на разпоредбите, съдържащи се в графа 3 срещу позиция 8528 от Комбинираната номенклатура, посочена в приложение 11 към Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета относно създаване на Митнически кодекс на Общността.

- 2) Разпоредбите, съдържащи се в графа 3 срещу позиция 8528 от Комбинираната номенклатура, посочена в приложение 11 към Регламент № 2454/93, трябва да се тълкуват в смисъл, че за да се изчисли увеличението на стойността, получено от цветните приемателни телевизионни апарати при производството им при условия като тези в делото по главното производство, не трябва да се определя отделно непреференциалният производ на обособена част като шасито.

- 3) Разпоредбите на член 44 от Решение № 1/95 на Съвета по асоцииране ЕИО—Турция от 22 декември 1995 година относно прилагането на заключителната фаза на митническия съюз, във връзка с разпоредбите на член 47, параграфи 1—3 от Допълнителния протокол, подписан в Брюксел на 23 ноември 1970 г. и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 година, приложен към Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, което е подписано в Анкара на 12 септември 1963 година от Република Турция, както и от държавите-членки на Европейската икономическа общност и от Общността, и е сключено, одобрено и утвърдено от името на Общността с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 година, и разпоредбите на членове 45 и 46 от Решение № 1/95, нямат непосредствено действие

пред националните юрисдикции и следователно не дават право на отделните оператори да се позовават на нарушаването им, за да се противопоставят на плащането на иначе изискуеми антидъмпингови мита. Разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 имат непосредствено действие и лицата, към които те се прилагат, имат право да се позовават на тях пред юрисдикциите на държавите-членки.

- 4) Разпоредбите на член 47 от Решение № 1/95 трябва да се тълкуват в смисъл, че не изискват да се съобщава на операторите информацията, която договарящите се страни, приели антидъмпингови мерки, са длъжни да предават на Смесения комитет на митническия съюз, съгласно член 46 от Решение № 1/95, или на Съвета по асоцииране, съгласно член 47, параграф 2 от Допълнителния протокол.

Подписи